

МЕЛЬНИКОВ Дмитро Федорович (01. 09. 1882, слобода Красна Новохопер. пов., нині Воронеж. обл., РФ — 06. 01. 1937, Київ) — фахівець у галузі гірничої справи, геолог. Професор (1932). Навч. у Новоолександрів. інституті с. господарства та лісо-знавства (нині м. Пулави Люблін. воєводства, Польща; 1902–05, був виключений за участь у рев. виступах), закін. С.-Петербур. гірн. інститут (1914). Працював 1915–21 гірн. інж. на Донбасі та Кузбасі. 1916 став чл. РСДРП(б), після більшов. перевороту 1917 обраний чл.

виконкому Лисичан. ради робітн. депутатів і головою Лисичан. ревкому (нині Луган. обл.). Пізніше одній із шахт у м. Лисичанськ присвоєно його ім'я. Відтоді — у Києві: 1921–26 — заступник нач., нач. гірн. округу «Укрторфу»; на поч. 1920-х рр. заснував Торф'яний технікум, який 1923 реорганізував у Гірн. технікум; 1926–29 — нач. Гірн. відділу ВРНГ УРСР; 1929–33, 1934–37 — директор Укр. геол.-розв. упр.; водночас 1929–30 — ректор Київ. політех. інституту; 1933–34 — ректор Київ. університету, в якому створив геол. ф-т, залучив до роботи в ньому М. Світальського, В. Крокоса, М. Безбородька, Л. Крижанівського, В. Бондарчука; також деякий час очолював каф. приклад. геології та гірн. справи Київ. гірн.-геол. інституту; 1932–33 — викладач Вищих інж.-геол. курсів. У 2-й пол. 1920-х рр. налагодив видобуток рудних і неруд. корис. копалин, організував гірн.-пром. об'єдн. «Мінсировина», «Укрбурвугілля», «Укрнерудкопал» та ін.; у 1930-х рр. розпочав роботи з вивчення Великого Кривого Рогу, Зх. Донбасу, нафтогаз. родовищ Дніпров.-Донец. западини.

Рекомендована література

1. Розов Л. Д. Пам'яті видатного організатора геологорозвідувальної справи на Україні // ГЖ. 1964. № 1;
2. Ректори Київського університету (1834–2006). К., 2006.

Д. Є. Макаренко, В. А. Михайлов

Бібліографічний опис:

Мельников Дмитро Федорович / Д. Є. Макаренко, В. А. Михайлов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-66392>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).